

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál na rokovanie
miestneho zastupiteľstva
dňa 03. februára 2026

Informácia o procese rokovania Mestskej časti Bratislava-Petržalka k podmienkam umiestňovania, evidovania a regulácie balíkomatov v katastrálnom území Petržalka

Predkladateľ:

Mgr. Iveta Jančoková
1. zástupkyňa starostu

Materiál obsahuje:

1. Dôvodovú správu
2. Metodické usmernenie k balíkomatom v zmysle zákona č. 25/2025 Z. z.

Zodpovedný:

Mgr. Viktor Baumann
poverený vedením referátu správy
miestneho majetku

Spracovateľ:

Mgr. Katarína Hričková
referát správy miestneho majetku

Dôvodová správa

V posledných rokoch dochádza na území hlavného mesta SR Bratislavy, vrátane mestskej časti Bratislava-Petržalka, k výraznému nárastu počtu balíkomatov. Umiestňovanie balíkomatov prebieha v súčasnosti bez jednotného regulačného rámca a bez ustálenej praxe (uzusu), čo má za následok ich nekoordinované a často nevhodné osádzanie vo verejnom priestore, vznik nových bariér, dopravné komplikácie a vizuálny smog.

V súčasnosti mestská časť nedisponuje presnou evidenciou počtu balíkomatov nachádzajúcich sa vo svojom katastrálnom území, nie sú systematicky evidované miesta ich umiestnenia, nie sú dostupné údaje o: právnom vzťahu k pozemkom, rozmeroch, dizajnovom a farebnom riešení zariadení, spôsobe ich inštalácie a technického riešenia. Niektoré balíkomaty sú umiestnené na nevhodných miestach, s nedostatočným prístupom pre kuriérov, v kolízii s pohybom chodcov alebo v blízkosti obytných objektov.

Metropolitný inštitút Bratislava v spolupráci s Hlavným mestom SR Bratislava, externými konzultantmi a zástupcami najväčších prevádzkovateľov spracoval dokument „**Princípy a štandardy balíkomatov**“, ktorý:

- stanovuje základné odporúčania pre umiestňovanie balíkomatov na mestských pozemkoch,
- rieši ich ukotvenie, dizajn a údržbu,
- obsahuje modelové príklady a situácie.

Tento dokument je dostupný na https://mib.sk/wp-content/uploads/2025/06/MIB_Principy-a-standardy-balikomatov-v1_01.pdf, má **odporúčací charakter a nie je právne záväzný**.

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky vydal dňa 16. júla 2025 Metodické usmernenie k balíkomatom podľa zákona č. 25/2025 Z. z. (Stavebný zákon).

Z usmernenia vyplýva, že obec môže v prípade potreby stanoviť podmienky umiestňovania alebo regulácie balíkomatov aj prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia (VZN) ako nástroja samosprávy. Zároveň je zdôraznené, že:

- ide o výkon samosprávy, nie prenesený výkon štátnej správy,
- kontrola dodržiavania VZN nepatrí do kompetencie stavebného úradu.

V októbri 2025 HI. mesto SR Bratislava v reakcii na narastajúci počet balíkomatov oslovilo mestské časti Bratislavy a iniciovalo odbornú poradu k problematike balíkomatov. Na tomto stretnutí bolo konštatované, že v rámci tejto problematiky neexistuje jednotný postup pre ich umiestňovanie.

V decembri 2025 HI. mesto SR Bratislava následne oslovilo prevádzkovateľov balíkomatov a zvolalo spoločné rokovanie za účelom overiť si ich predbežný súhlas s prípravou memoranda. Cieľom stretnutia bolo nastaviť základné pravidlá spolupráce a koordinácie medzi samosprávou a prevádzkovateľmi. Výstupom tohto procesu má byť memorandum o spolupráci, ktoré má upraviť základné princípy umiestňovania balíkomatov na území HI. mesta SR Bratislavy.

Mestská časť Bratislava-Petržalka považuje za účelne najskôr vyhodnotiť výsledky rokovaní hlavného mesta s prevádzkovateľmi balíkomatov, zapojiť sa do pripomienkovania pripravovaného memoranda a získať jednotný rámec platný pre celé územie hlavného mesta, zároveň nastaviť proces riešenia podnetov na nevyhovujúce umiestnenie (lehota na odstránenie/iné umiestnenie),

Obsahom memoranda by mala byť zapracovaná povinnosť žiadať o súhlas s umiestnením balíkomatov aj na súkromných pozemkoch, príp. minimálne povinnosť informovať aj o týchto umiestneniach tak, aby sme na ne mohli dodatočne reagovať a v prípade nevhodných umiestnení požadovať presun/odstránenie v zmysle postupu pri podnetoch obsiahnutom v memorande a v lehote na riešenie nevyhovujúcich umiestnení.

V nadväznosti na pripravované memorandum, má byť podľa informácií hlavného mesta mestským častiam zaslané na pripomienkovanie v priebehu februára 2026.

Naše číslo:

14516/41750/2025/5.1.2

V Bratislave dňa 16. júla 2025

**Metodické usmernenie k balíkoboxom/balíkomatom
v zmysle zákona č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon
a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon) v znení neskorších
predpisov**

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) za účelom stanovenia jednotného postupu stavebných úradov k tzv. balíkoboxom/balíkomatom, resp. balíkomatom (ďalej len ako „balíkobox“) vydáva nasledovné usmernenie:

Balíkoboxy, napriek ich súčasnému rozmachu v umiestňovaní v sídlach miest a obcí, neboli považované za stavby a ani za stavebné výrobky v zmysle ustanovení § 43 a § 43f zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (platný do 31. 3. 2025).

Úrad uvádza, že ide o samostatné zariadenie za účelom poskytovania služby, a teda o verejne prístupné samoobslužné technické zariadenie určené na dodanie poštových zásielok, a preto toto technické zariadenie možno považovať za poštovú schránku určenú na vyberanie a dodanie poštových zásielok a balíkov (príjem a výdaj balíkov).

Pri hľadaní riešenia, či ide o stavbu alebo nie, Úrad považuje za východisko rozdelenie stavieb podľa zákona č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“) na budovy a inžinierske stavby a ich charakteristika, pričom budova je priestorovo sústredená zastrešená stavba, ktorá je určená a stavebno-technicky vhodná na ochranu ľudí, zvierat a vecí, a inžinierskou stavbou je stavba, ktorá nie je budovou. Z definície budovy možno dospieť k záveru, že budova musí mať strešnú konštrukciu, pričom nemusí mať steny. Ďalej z demonštratívneho výpočtu inžinierskych stavieb, v nadväznosti na ich účel, možno dospieť k záveru, že nejde o stavby, ktoré majú strešnú konštrukciu (minimálne typickú pre budovy s pobytom ľudí) a ktorých účelom je aj prechod, prejazd, resp. transport (aj vecí). Vzhľadom k vyššie uvedenému možno ustáliť, že balíkoboxy, tak ako sú t. č. rozšírené, nie sú budovami podľa Stavebného zákona. Balíkoboxy možno prirovnať k zariadeným predmetom, ktoré slúžia na úschovu vecí, bez ohľadu na to, či sa nachádzajú v exteriéri alebo v interiéri, ktoré môžu, ale nemusia, byť pevne spojené so zemou (aj pripojením na sieť technického vybavenia územia) alebo vyžadovať úpravu podkladu.

Úrad uvádza, že podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Stavebného zákona, súčasťou samostatne stojacej stavby sú súvisiace podzemné priestory, nadzemné konštrukcie, technické, technologické a prevádzkové vybavenie, bez ktorých by stavba nebola kompletná a spôsobilá prevádzky, a prípojky, ak po vybudovaní nebudú súčasťou technického vybavenia územia. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že ak si konštrukcia, ktorá nie je stavebnou konštrukciou postavenou stavebnými prácami na svoju prevádzku vyžaduje pripojenie na sieť technického vybavenia územia, takáto konštrukcia sa nestáva stavbou podľa Stavebného zákona. V prípade, ak umiestnenie balíkoboxu vyžaduje úpravu podkladu, prípadne zhotovenie spevnenej plochy, tieto úpravy sa považujú za súčasť veci, teda balíkoboxu v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu ani tieto stavebné úpravy nepodliehajú samostatnému povoľovaciemu konaniu podľa Stavebného zákona, nakoľko ide o súčasť veci neoddeliteľne spojenú s hlavnou vecou (balíkoboxom), ktorá sa realizuje výlučne za účelom umiestnenia a funkčnosti balíkoboxu. Podľa Občianskeho zákonníka je súčasťou veci všetko, čo k nej podľa povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila.

Vzhľadom na to, že dochádza k nekontrolovateľnému umiestňovaniu balíkoboxov, je možné pristúpiť aj k stanoveniu podmienok ich umiestňovania, resp. k ich regulácii napr. prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia (VZN) podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. V takomto prípade ide o nástroj obce ako samosprávy, ktorým môže obec určiť podmienky pre umiestňovanie balíkoboxov na svojom území. Táto „regulácia“ nepatrí pod prenesený výkon štátnej správy na úseku výstavby. Uvedené riešenie je v kompetencii obce pri výkone samosprávy, a preto aj prípadnú kontrolu dodržiavania podmienok všeobecne záväzného nariadenia, resp. zriadenie nápravy nemôže byť v kompetencii stavebného úradu ako preneseného výkonu štátnej správy.

Usmernenia či stanoviská Úradu nie je možné pokladať za záväzný výklad zákona, či iných právnych predpisov. Z tohto dôvodu nie sú záväzné pre iné orgány verejnej moci, právnické osoby, alebo fyzické osoby.

Ing. Roman Skorka
generálny riaditeľ sekcie